

בתי המשפט

003410/03 א		בית משפט השלום רחובות
13/07/2006	תאריך:	בפני כבוד השופטת ריקי שמולביץ

התובע	זוהר פרץ ע"י ב"כ עוה"ד	בעניין:
	אביתר קציר	
	נגד	
הנתבעים	1. עדיאל בן יקר 2. מגדל חברה לביטוח בע"מ 3. אבנר איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ ע"י ב"כ עוה"ד אלי צחייק	

פסק - דין

1. בפני תביעה אשר הוגשה על ידי מר זוהר פרץ (להלן: "התובע") כנגד מר עדיאל בן יקר (להלן: "הנתבע") מגדל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "נתבעת 2") ואבנר איגוד לביטוח נפגעי רכב בע"מ (להלן: "נתבעת 3") לתשלום פיצויים בשל נזק גוף לפי פקודת הנזיקין.
2. א. על פי התביעה, התובע יליד 1978, אשר במועדים הרלוונטיים לתביעה זו, היה קצין חי"ר בשירות קבע בחטיבת גולני, נפגע בתאונת דרכים אשר אירעה ביום 24.8.02, באשמתו של נתבע 1, ונגרמו לו בעטייה נזקי גוף.
ב. האופנוע עליו רכב התובע במועד התאונה לא בוטח בביטוח חובה מתאים במועד התאונה, לפיכך, נשללת זכאותו לתביעה לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשלי"ה- 1975 והוא רשאי לתבוע את המזיק- הנתבע, ומבטחותיו, נתבעות 2 ו- 3, לפי פקודת הנזיקין בגין נזקי הגוף אשר נגרמו לו.
- ג. התובע טוען, כי בעקבות התאונה הוגש נגד הנתבע כתב אישום לבית משפט השלום לתעבורה בחדרה והוא הורשע בדין, מה שמקים ראייה לאחריותו ואחריות מבטחותיו.

- ד. בנסיבות האמורות עותר התובע לחייב את הנתבעים 1 – 3 לפצותו בגין נזקי הגוף אשר נגרמו לו עקב התאונה.
3. בכתב הגנתן מכחישות נתבעות 2 ו-3 את טענות התובע.
למעט רובצת האחראיות לתאונה על כתפיו של התובע, ולחילופין, לתובע אשם תורם לקרות התאונה עד כדי 100%.
עוד נטען, כי אין קשר בין הפגיעות הנטענות בתביעה לבין התאונה וכי הנזקים המפורטים מופרזים ומופרכים.
4. בבית המשפט הודו הנתבעות באחריות הנתבע לתאונה, למעט רשלנות תורמת, וכן הודו בכיסוי ביטוחי ובחבות (ראו פרוטוקול עמ' 36, ש' 12-14, וכן עמ' 46, ש' 7-8). לפיכך, יתמקד פסק הדין בשאלת הרשלנות התורמת ובשיעור הנזק (ראו החלטה מיום 18.2.06 על גבי תגובת התובע לבקשת הנתבעים).

רשלנות תורמת:

5. א. על פי התביעה, ביום 24.8.02, בשעות הערב נהג הנתבע במכונית סובארו מס' רישוי 2743503 (להלן: "המכונית") בכביש 4, מכיוון צפון לדרום, ברח' דרך השלום בחדרה. באותה עת נסע בנתיב השמאלי מאחורי רכב הנתבע, התובע כשהוא נוהג באופנוע קוואסקי מס' רישוי 6618924 (להלן: "האופנוע").
תוך כדי נסיעה סטה לפתע הנתבע לנתיב השמאלי בניסיון לבצע פניית פרסה ללא שוידא, כי הוא פנוי, חסם בכך את נתיבו של רכב התובע, וגרם להתנגשות בין כלי הרכב, היא התאונה האמורה.
- ב. הנתבע הצהיר בתצהיר עדותו הראשית, כי התאונה נגרמה בנסיבות כפי שמסר בהודעתו במשטרה מיום 9.9.02. על פי האמור בה, בתאריך 24.8.02, בסמוך לשעה 23:00, נהג הוא במכונית בכביש 4 מכיוון צפון לדרום. כשהגיע לצומת אליאנס היה פקק תנועה. הוא פנה ימינה לכיוון מחלף אולגה, השתלב בתנועה, הסתכל לפני זה במראה האמצעית ובמראת הצד השמאלי, לא ראה שום רכב, אותה, השתלב בנתיב השמאלי ולאחר כמה שניות שמע מכה בצד שמאל שלו, בזמן ההשתלבות מנתיב ההאצה בצד ימין לנתיב השמאלי שמגיע מאליאנס.
לדבריו, בזמן ההשתלבות, כשהיה מעט באלכסון, התנגש בו בדופן שמאלית קידמית רוכב האופנוע ונזרק לצד.
לדבריו, נסע הוא במהירות של 30-35 קמ"ש (ראו עמ' 1 להודעה).

הנתבע אמר עוד, כי לראשונה הבחין באופנוע כאשר האופנוע פגע בו, וכי הוא בא מאחוריו בנתיב השמאלי. בהמשך אמר: "אני לא יודע מאיפה הוא בא".
הנתבע נשאל האם אורות המכונית היו תקינים והאם דלקו, והשיב בחיוב (עמ' 2 להודעה).

ג. בגין התאונה הוגש נגד הנתבע כתב אישום בתיק ת.ד. 2093/02 של בית משפט השלום בחדרה. תיאור התאונה בכתב האישום תואם את תיאורה בכתב התביעה. הנתבע הודה בעובדות כתב האישום והורשע בדין (ראו כתב האישום והכרעת הדין מיום 27.2.03 אשר הוגשו לתיק בית המשפט).

ד. הנתבעים מודים, כי הנתבע אחראי לתאונה, אך טוענים, כי לתובע אשם תורם לקרות התאונה (ראו סי' 21 לסיכומיהם).
לביסוס טענתם, הגישו חוות דעת מומחה בתחום בטיחות התנועה, אינג'ינר גדי וויסמן, הקובע בחוות דעתו, כי שני גורמים תרמו לקרות התאונה;

(1) מהירות מופרזת בה נהג התובע – העולה על המהירות המותרת.

(2) אפשרות סבירה, כי התובע רכב ללא אור חזית דולק (ראו סעיף 22 לסיכומי הנתבעים).

ה. בהודעתו במשטרה מיום 26.8.02 (ת/8) אמר התובע, כי נסע במהירות של 60 קמ"ש. מר גדי וויסמן אומר בחוות דעתו, כי התאונה התרחשה בדרך עירונית אשר מהירות הנסיעה המותרת בה היא 50 קמ"ש (ראו עמ' 6-7 לחוות הדעת).
לא מצאתי כפירה של התובע בדברים אלה.
לפיכך, אני מקבלת, כי התובע נסע במהירות 60 קמ"ש, העולה ב- 10 קמ"ש על המהירות המותרת.
אינני מקבלת את ניתוחו של ב"כ התובע באשר להבדל במידת הפגיעה בין מהירות של 60 קמ"ש לבין מהירות של 50 קמ"ש.
איני מקבלת טענתו, כי הוכח שהתאונה אירעה ברווח זמן של בין 2 ל- 3 שניות כפי שאמר הנתבע בעדותו.
בענין זה מקובלת עלי טענת ב"כ הנתבעים בסיכומיו.
אני סבורה, כי הקושי של אדם מעורב באירוע טראומתי כתאונה, להעריך פרקי זמן רלבנטיים לתאונה, כפרק הזמן שחלף עד להתנגשות, הוא עובדה ידועה – "נחלת הכלל".

אין ספק, כי לו נסע התובע במהירות כחוק היה מתקצר מרחק העצירה וסביר, כי היתה נחלשת עוצמת הפגיעה.

יחד עם זאת, לא הובאה כל ראיה באשר למידת היחלשות עוצמת הפגיעה, ומכלל הראיות שהובאו בפני לא ניתן לקבוע אם ניתן היה למנוע את התאונה.

1. אשר ל"אפשרות הסבירה" המועלית על ידי מר וויסמן בחוות דעתו, לפיה נסע התובע ללא אורות, אני דוחה טענה זו.

אין בחומר הראיות ראיה כלשהי אשר יש בה כדי לבסס את ההנחה האמורה של המומחה.

הנתבע מסר שתי הודעות במשטרה. הראשונה מיום 25.8.02 ת/8. השניה מיום 9.9.02.

אין בהודעות שמץ של טענה, כי התובע נסע ללא אורות.

כאמור לעיל, כי בחקירתו במשטרה נשאל הנתבע לגבי אורות מכוניתו, אם דלקו ואם היו תקינים. מה טבעי וסביר היה, לו היה ממש בטענה זו, כי הנתבע היה מתייחס לענין זה בהודעותיו במשטרה.

דברים אלה מקבלים משנה תוקף למקרא הודעתו הראשונה של הנתבע במשטרה כאשר סיפר, כי התובע הוא אשר עקף אותו, סטה למסלול נסיעתו והתנגש בו. כלומר בהודעה הראשונה הטיל את מלוא האחריות לתאונה על התובע. לו היתה לו טענה בענין זה, אין ספק, כי היה מעלה אותה בהזדמנות הראשונה. למרות זאת לא הזכיר ענין זה.

גם בהליך הפלילי לא העלה הנתבע טענה זו, אשר ללא ספק יש לה רלבנטיות מובהקת בשלב הטיעון לעונש.

גם בתצהיר עדותו הראשית ובתצהיר התשובות לשאלון (ת/9) לא נטענה טענה זו. כאמור לעיל, להנחתו של מר וויסמן אין כל ביסוס בחומר הראיות, גם מר וויסמן מודה בכך (עמ' 52, שי 23-28, עמ' 53, שי 19-22).

ב"כ הנתבעים טען, כי הימנעותו של התובע מלהתייחס לטענה זו בתצהירו ובחקירתו בבית המשפט, יש בה כדי להפוך את מסקנת מר וויסמן לעובדה של ממש. אני דוחה הטענה.

שתיקתו של התובע בשאלה זו, הגם שמוסיפה לחוסר הבהירות בנושא זה, אין בה כדי להפוך ההנחה לעובדה מוכחת, מה עוד שלא היה לה כל ביסוס שהוא בראיות. יצוין, כי לא מצאתי בפרוטוקול, כי ב"כ הנתבעים שאל את התובע שאלה כלשהי בנושא זה.

בנוסף, צודק ב"כ התובע, כי מדובר בהרחבת חזית אסורה.

- ז. לסיכום בשאלת הרשלנות התורמת, אני מקבלת, כי התובע נסע במהירות 60 קמ"ש הגבוהה ב- 10 קמ"ש מהמהירות המותרת.
אני דוחה הטענה, כי התובע נסע ללא אורות בהיעדר הוכחה כדבעי.
לפיכך, ומכלל הראיות שהובאו בפני, אני סבורה, כי לתובע אשם תורם לקרות התאונה בשיעור המוערך על ידי ב- 10%.

הנכות:

6. א. נכותו הרפואית של התובע הועמדה בהסכמת הצדדים על 15% בגין הברך ו- 1.5% בגין אצבע ידו (עמ' 7, ש' 19-20).

- ב. הצדדים חלוקים ביניהם בשאלת נכותו התפקודית של התובע;

(1) התובע טוען, כי בנסיבות הענין, היותו קצין קרבי בשירות קבע אשר כל עיסוקו נגע לפיזיות ולמאמצים, אשר כתוצאה מהתאונה איבד את יכולתו לתפקד כקצין חי"ר וכמפקד קרבי ועל כן גם נפלט מצה"ל ונאלץ לנסות להשתלב בשוק העבודה ללא הכשרה מיוחדת, כשהוא סובל מנכות אורטופדית (ראו סעיפים 42-44 לסיכומי התובע), יש לקבוע, כי נכותו התפקודית היא בשיעור 30%.

(2) הנתבעים טוענים, כי נכותו של התובע מתרכזת בברכו וכי התובע עצמו אינו מייחס לנכות בזרת מגבלה תפקודית כלשהי.
הנתבעים מפנים לתלונותיו של התובע כפי שהביאן בפני המומחה מטעמו ד"ר עמיהוד:

"כאבים בברך ימין, אי יציבות בעיקר בליטה גרמית מעל עצם מסרק 5 ביד ימין, וצלקת בגב כף רגל ימין" (ראו עמוד 1 לחוות הדעת).

וכן לתלונותיו בפני המומחה מטעם הנתבעים, ד"ר נרובאי: "כאבים בברך ימין בזמן פעילות. הרגשה של חוסר תחושה באיזור שמאל של הברך. הרגשה של חופש בברך ימין. לפעמים יש לו הרגשה שהברך ננעלת. כאבים ביד בזמן מאמצים ושינוי מזג אויר".

הנתבעים טוענים, כי הואיל והתלונות מתייחסות בעיקר לכאבים, להבדיל ממגבלות, והואיל והתובע אישר בעדותו, כי חזר לפעילות ספורטיבית כ- 7 חודשים לאחר התאונה, וגם כיום עוסק בפעילות ספורטיבית מגוונת,

והואיל ולא הוכח, כי סיוס שרותו הצבאי היה עקב התאונה, כי יש להעמיד נכותו התפקודית של התובע על 5%.

- (3) התובע הצהיר בתצהיר עדותו הראשית, כי הוא סובל ממגבלות תנועה ומכאבים עזים ביד וברגל, יש לו קושי בהליכה ובריצה, עליה וירידה במדרגות ומאמצים. ישנם מקרים של "היתפסות" ושחרור יתר של הברך כתוצאה מהפגיעה ברצועות הברך וקיימת פגיעה ביכולות של היד הדומיננטית שלו ושל הרגל (ראו סי' 33 לתצהיר).
- (4) השוואה בין האמור בחוות הדעת לבין המוצהר מגלה מניה וביה, כי תלונותיו של התובע בפני הרופאים היו מצומצמות לעומת הצהרותיו בתצהיר עדותו הראשית ועיקרן היה כאמור כאבים. יש לשים לב, כי תיאורו לגבי מגבלות הפגיעה בזרת כללי ומעורפל.

- (5) בעדותו אישר, כי כ- 7 חודשים לאחר התאונה חזר לפעילות ספורטיבית, אותה תיאר כ"בסיסית, ללכת, לרוץ, פעילות ספורטיבית רגילה" (עמ' 29, ש' 22-29). בהמשך אישר, כי גם היום הוא פעיל ספורטיבית. התובע נשאל "מה אתה עושה?" והשיב: "אני מתאמן כרגע בחדר כושר, הכל בהמלצה של הפיזיותרפיסטית שלי שעד היום אני בקשר טוב איתה. מבצע פעילות בעיקר כדי לחזק את השרירים ברגל, כדי להקל על העומס ברצועות" (עמ' 32, ש' 25-29).
- בגליון מעקב פיזיותרפיה (מ/3) ב- 4.3.03 צויין: "עדיין יציבות בולטת על אף שחזר לפעילות ספורטיבית כמעט רגילה ולכן הומלץ לו לדבר עם האורתופד על מכשיר מתאים", עוד צויין "ללא תלונות על כאב בברך".

- (6) אני סבורה, כי התלונות המצומצמות אשר התלונן התובע בפני המומחים, חזרתו לפעילות ספורטיבית כ- 7 חודשים לאחר התאונה והמשך פעילותו הספורטיבית המגוונת אינן מתיישבות עם הנכות התפקודית בשיעור 30% לה טוען התובע.
- (7) כאמור לעיל, טוען ב"כ התובע בסיכומיו, כי יש לקבוע את נכותו התפקודית של התובע, בין היתר בשים לב לכך שכתוצאה מפגיעתו בתאונה נבצר ממנו להמשיך בתפקידו כקצין קרבי והוא נפלט מצה"ל. ב"כ הנתבעים טוען, כי התובע לא הריס הנטל להוכיח טענה זו. אני סבורה, כי הצדק עם ב"כ הנתבעים;

(א) התובע הצהיר בתצהיר עדותו הראשית, כי לפני התאונה כללה שגרת חייו פעילויות פיזיות קשות וממושכות וכי מגבלתו הביאה אותו למצב אשר בו לא יכול היה להמשיך ולבצע (סי' 22-23 לתצהיר).

בהמשך הצהיר, כי הצבא טיפל בו באופן מסור, אלא שלאחר חופשת מחלה ממושכת נפלט ממסלול הפיקוד ומחטיבת גולני ובסופו של דבר גם נפלט מצה"ל ונאלץ להשתחרר (סי' 24-25 לתצהיר). התובע הצהיר עוד, כי לאחר חופשת המחלה ניסה לשוב להשתלב במסגרת קרבית ללא הצלחה בשל מצבו הרפואי אשר לא איפשר לו לחזור לתפקוד פיזי מלא ותובעני כקודם. התובע הוצב בתפקיד מטה ואחרי שנה מיום התאונה (אוגוסט 2003) שוחרר מהצבא (סי' 27-28).

(ב) בחקירתו הנגדית אמר התובע, כי לאחר 7 חודשים חזר לחטיבת גולני לתפקידי רוחב כאלה או אחרים במטה החטיבה. כאשר נשאל מדוע לא נשאר בצבא השיב: "כי זרקו אותי. לא מצאו לי מקום, לא מצאו לי תקן ופשוט שלחו אותי החוצה". כאשר נשאל היכן נכתב שזרקו אותו השיב: "ת. שמו אותי בתור קצין בטיחות חטיבה תקופה מסויימת ולאחר מכן הביאו מישוהו אחר לתפקיד. נגמר התפקיד שלי. הייתי בתפקיד הזה מספר חודשים, ראו שאין לי משם למה להתקדם. לא רצו להוציא אותי לתפקד כמ"פ בגלל הבעיה בברך, ולפיכך, אין להם ברירה אלא לגרוע אותי מהחטיבה. ניסו לתת לי כל מיני מקומות שהיו צריכים אנשים שימלאו את התפקידים כמו מ"פ הכנה לקורס מכ"ים וסמ"פ הכנה לקורס קצינים, אבל זה הכנות שנמשכות בין שבועיים לחודש וחצי, וכאשר סיימתי גם את זה כבר לא היה להם מה לעשות איתי".

ובהמשך:

"ש. רצית להמשיך.

ת. בהחלט.

ש. מה עם יחידות אחרות.

ת. לא הציעו לי.

ש. ביקשת.

ת. ביום אחד בהיר אמרו לי שאני הולך לבקום (שם, ש' 23-29).

ש. ביקשת.

ת. כן.

ש. יש רישומים על כך.

ת. אני לא יודע. בשיחות עם השליש, מח"ט, יום אחד באו אלי ואמרו לי שהייתי אמור להשתחרר לפני שבוע ושאני אקה את הדברים ואלך לבקום"ם" (עמ' 30-31 לפרוטוקול).

(ג) למעט הצהרתו האמורה של התובע, לא הובאו כל עד או ראיה חיצונית אחרת אשר יש בה כדי לבסס הטענה, כי נפלט מצה"ל בשל פגיעתו בתאונה.

התובע לא הציג כל מכתב פיטורין, פרוטוקול ישיבה שנערכה בענין, אם נערכה, חוות דעת כלשהי בענין זה, וכן לא הביא איש ממפקדיו אשר יעיד על נסיבות סיום שירותו בצה"ל וסיבותיו.

הימנעות זו של התובע להביא עדים וראיות בענין זה פועלת לחובתו. בתלושי השכר בגין החודשים אשר קדמו לתאונה צויין תאריך תום שירות 14.10.02. בתלושי השכר בגין החודשים שלאחר התאונה צויין כל פעם תאריך שונה.

לא ניתן כל הסבר מניח את הדעת לעובדה זו, הגם שכבר בתחשיבי הנוק מטעם הנתבעים היתה התייחסות לכך.

יצויין, כי התובע הצהיר, כי ניסה להתקבל לעבודה בתפקידי אבטחה, אך הדבר לא עלה בידו בשל הפציעה ברגלו. גם בענין זה לא הובאה כל ראיה חיצונית לביסוס הטענה.

ג. לאור כל האמור לעיל, מסקנתי היא, כי נכותו התפקודית של התובע היא בשיעור נכותו הרפואית, היינו 16.5%.

7. נזקי התובע:

א. כאב וסבל:

לאחר התאונה פונה התובע לבית החולים, שם אובחנו שבר מרוסק בשורש כף יד ימין, שבר ניתוק בפיקת הברך וקרעים ברצועות הברך. לאחר שקיבל טיפול רפואי שוחרר התובע מבית החולים ועבר טיפולי שיקום ממושכים. לאור האמור לעיל,

ובשים לב לנכות הרפואית המוסכמת – 16.5% כאמור לעיל, ובשים לב לכך שמדובר בתאונת דרכים, הגם שאינה נדונה עפ"י חוק הפיצויים, אני פוסקת לתובע בגין ראש נזק זה סך של 60,000 ₪.

הפסד השתכרות בעבר:

ב.

- (1) התובע טוען בסיכומיו, כי במהלך 7 חודשי חופשת המחלה לא שולמו לו תוספת הסיכון ותוספת קרבית 1,000 ₪ לחודש (סעיף 56 לסיכומים). בחינת תלושי השכר בגין החודשים אשר קדמו לתאונה – אפריל- יולי 2002, אל מול תלושי השכר בגין ספטמבר, נובמבר 2002 וכן ינואר – פברואר 2003 מעלה, כי שולמה לתובע תוספת שכר רמה א' בסכומים זהים ואף גבוהים יותר מאשר לפני התאונה. לפיכך, איני פוסקת לתובע כל פיצוי בגין רכיב זה של התביעה.
- (2) התובע עותר לפצותו בגין הפסדי שכר חלקי בסך של 7,500 ₪ ממועד שחרורו מהצבא ועד היום. סכום זה חושב כשיעור נכות תפקודית נטענת בשיעור של 30% משכר חודשי בסך של - 25,000 ₪ (ראו סעיף 55 לסיכומי התובע).
- (3) הנתבעים טוענים, כי התובע אינו זכאי לכל פיצוי שהוא בגין תקופה זו, לאחר שמתברר, כי טייל בחו"ל בחלק מהתקופה, וכאשר לא הובאה כל ראיה לגבי מעשיו לאחר מכן, השתכרותו וכיו"ב.
- (4) התובע לא פירט בתצהיר עדותו הראשית כל מידע לגבי מעשיו ממועד שחרורו ועד ליום חתימתו על התצהיר – 10.1.05. בחקירתו הנגדית אישר, כי אחרי שחרורו נסע לטיול בארה"ב, שם שהה כחצי שנה. לדבריו, חזר לארץ במרץ או אפריל 2004 והחל ללמוד במכינה. כאשר נשאל מה הוא עושה היום, השיב, כי הוא מתעתד להתחיל ללמוד או למצוא עבודה שתהיה ראויה, אך טרם החליט מה ילמד (עמ' 21, ש' 18-29).
- (5) אני מקבלת את טענת ב"כ הנתבעים, כי אין הנתבעים חייבים לפצות את התובע, בגין התקופה בה טייל בחו"ל.

(6) אני סבורה, כי התובע זכאי לפיצוי בגין התקופה שממועד שובו לארץ, אפריל 2004 ועד היום, אשר על פי עדותו למד בה. סביר להניח, כי יכול היה למצוא עבודה לפחות חלקית בתקופה זו. מטבע הדברים, עבודה חלקית למי שאין לו מקצוע מוגדר היתה כרוכה במאמץ פיזי כלשהו. בנסיבות הענין, יש לחשב את בסיס השכר כשכר המינימום במשק. סכום זה כיום הוא סך של - 3,585 ₪. בשים לב לנכות התפקודית כפי שקבעתי לעיל, ההפסד החודשי הוא סכום של 592 ₪. לפיכך, אני פוסקת לתובע פיצוי בגין רכיב זה של התביעה בסך של 15,984 ₪ (לפי 27 חודשים).

אובדן כושר השתכרות בעתיד:

ג.

(1) ב"כ התובע עותר לקבוע, כי בסיס השכר ממנו יש לחשב את הפסדיו של התובע לעתיד הוא סך של 25,000 ₪ וזאת בשים לב לקריירה הצבאית הוודאית אותה היה התובע עתיד לממש אילמלא הפגיעה (סעיף 25 לסיכומי התובע). לטענתו, אין מדובר בספקולציה אלא בודאות וזאת לנוכח עברו של התובע. לטענתו, הדין מחייב ששכרו הפוטנציאלי של התובע שבמועד התאונה היה בשנתו הרביעית בקבע יחושב לפי שכר של קצין קבע ביחידת שדה. לביסוס הטענה הביא התובע לעדות את אלי"מ בן זאב אשר התגייס לצבא ללא תעודת בגרות והיום הוא בעל תואר שני. אינני מקבלת טענה זו; לא הובאו ראיות כלשהן אשר יש בהן לבסס הטענה בדבר התקדמותו של התובע בצבא. לא הוכח בכל צורה שהיא, כי כל בוגרי הפנימיה הצבאית ואפילו רובם מגיעים לדרגת סגן אלוף או אחרת.

(2) אני סבורה, כי יש לחשב את אובדן כושר השתכרותו העתידית של התובע על בסיס שכרו עובר לתאונה, כפי שעולה מנתוני תלושי השכר שהגיש, שהרי זה היה כושר השתכרותו בפועל עובר לתאונה. אינני מתעלמת מהצפי, כי שכרו של התובע היה צפוי לעלות במשך השנים הבאות, אולם לא הובאו די נתונים אודות התובע כדי לקבוע עליה זו.

(3) שכרו הממוצע ברוטו של התובע עובר לתאונה על פי תלושי השכר בגין החודשים ינואר – יולי 2002 הוא 7,331 ₪ לחודש (כולל ההטבות) (ניצויין, כי לא פורט בגין איזו תקופה שולמו הוצאות שכר דירה).
התובע יליד 1978, נותרו לו 39 שנות עבודה, בחישוב אקטוארי לפי 16.5% משכרו הממוצע עובר לתאונה, כשהוא משוערך להיום לפי מקדם היוון 275.049410, הפסדי השתכרותו בעתיד הם בסך של 343,812 ₪.

ד. עזרת צד ג':

בשים לב לסוג הנכות, מצאתי לנכון לפסוק פיצוי גלובלי בראש נזק זה ואני מעמידה אותו סך 5,000 ₪.

7. לאור כל האמור לעיל, אני מחייבת את הנתבעים 1-3 ביחד ולחוד לשלם לתובע סך של - 382,316 ₪ לפי הפירוט כדלקמן:

א.	כאב וסבל -	60,000 ₪
ב.	הפסדי השתכרות בעבר -	15,984 ₪
ג.	אבדן כושר השתכרות בעתיד -	343,812 ₪
ד.	עזרת צד ג' -	5,000 ₪

סה"כ: 424,796 ₪

בניכוי 10% אשם תורם:

סה"כ: 382,316 ₪

כמו כן, ישלמו הנתבעים 1-3 ביחד ולחוד לתובע הוצאות משפט ובנוסף שכ"ט עו"ד בשיעור של 20% מסכום הפיצוי הכולל הנ"ל בצירוף מע"מ כחוק.

ניתן היום י"ז בתמוז, תשס"ו (13 ביולי 2006) בהעדר הצדדים. המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים.

ריקי שמולביץ 3410/03-54678313

ריקי שמולביץ, שופטת

03410/03 א 133 שרית.

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בתי הדין לעבודה

עב 002964/02		בית הדין האזורי לעבודה תל אביב – יפו	
18/06/2003		כב' השופט שמואל טננבוים	
		בפני:	

התובעת	רבקה גולדיס	בעניין:
	על ידי ב"כ עו"ד יורם פיי	
	נ ג ד	
	ג. מרגלית בע"מ	
הנתבעת	על ידי ב"כ עו"ד אביתר קציר	

תביעה לתשלום פיצויי פיטורים ותמורת הודעה מוקדמת בגין פיטוריה של התובעת.

פסק דין

1. בפניי תביעה לתשלום פיצויי פיטורים ותמורת הודעה מוקדמת בגין פיטוריה של התובעת.

2. התובעת בעלת תואר שני בביולוגיה – ביוכימיה, עבדה אצל הנתבעת מיום 10.6.97 ועד ליום 19.3.02. עובר לתחילת עבודתה, הגישה התובעת לנתבעת פירוט קורות חיים (נספח ב' לתצהיר מרגלית) ובו ציינה התובעת, בין השאר, כי היתה בעבר תעמלנית רפואית וניהלה מבצעים על בסיס עונתי לבתי מרקחת תוך בניית ויצירת קשרים הדוקים עם הרוקחים.

עם תחילת עבודתה, נחתם בין הצדדים ביום 10.6.97, הסכם העסקה (נספח א' לתצהיר מרגלית) על פיו, תעבוד התובעת בתפקיד תועמלנית ומקדמת מכירות למוצרי החברה. התובעת התחייבה לבצע את תפקידה במקומות, בתנאים ובשיטה שתורה לה הנתבעת ובהתאם להוראות הנתבעת, שינתנו לה מידי פעם.

ביום 19.3.02, פוטרה התובעת על אתר (נספח ב' לתצהיר התובע).

לטענת הנתבעת, החליטה התובעת בשלב כלשהו, לסרב לבצע משימות שהינן הכרחיות לעבודתה וכוללות במשרתה ואשר בוצעו בעבר על ידה. התובעת סירבה להפגש עם רוקחים למרות בקשות חוזרות ונשנות לעשות זאת. בשל כך, טוענת הנתבעת, אין התובעת זכאית לפיצויי פיטורים ולתמורת הודעה מוקדמת. התובעת טוענת, כי נדרשה לעבור בין בתי המרקחת בכל הארץ, לשכנע רוקחים לרכוש קרם גנרי מתוצרת הודו המיוחד לטיפול חיצוני בשפתיים (להלן- המשחה), תפקיד שאינו תואם להשכלתה ונחות ברמתו מתפקיד של סוכן בתי מרקחת חסר כל השכלה פורמלית.

3. התובעת מודה, הן בתצהירה והן בחקירתה הנגדית, כי אכן סירבה לבקר בבתי מרקחת וזאת בניגוד להוראות הנתבעת.

לתצהירו של מר גיל מרגלית מנכ"ל הנתבעת, צורפו מספר תמלילי שיחות שנערכו בינו לבין התובעת מהם עולה במפורש, כי התובעת סרבה לקיים את הוראת הנתבעת לבקר בבתי מרקחת. בשיחה מיום 6.3.02, אומרת התובעת: "לא אני לא הולכת יותר לבתי מרקחת אני אשלח לך מכתב מהעו"ד כבר שלחתי לך אחד ואני אשלח עוד אחד. אני לא הולכת יותר לבתי מרקחת. אני בתוכנית שלי זה ללכת לתל השומר היום". ובהמשך השיחה: "אני לא מעוניינת יותר ללכת לבתי מרקחת וזה לא בשבילי. זה לא לאשה שגמרה תואר שני... ללכת לבתי מרקחת ולמכור משחה שיוצרה בהודו ב- 29.90 5 גרם את המסר הזה להגיד לרוקחים עם כל הכבוד לא בשבילי לא ראוי. לא ראוי מצטערת אני אשלח לך מכתב מסודר בנושא. תעשה את זה אתה ואני אלך לכנסים אין שום בעיה". מוסיפה התובעת באותה שיחה: "אני לא הולכת יותר לבתי מרקחת אני אתן לך מכתב מסודר. הלאה. נושא הבא". בשיחה מיום 12.3.02, אומרת התובעת למר מרגלית: " זה המצב אני בתי מרקחת לא עושה" ומוסיפה: "אני בתי מרקחת לא עושה. אני אמרתי לך חד משמעית קיבלתי את המכתבים שלך הבנתי אותם זהו". הדברים חוזרים על עצמם בהמשך השיחה מאותו יום: "... המצב הוא שאני לא עושה יותר בתי מרקחת ואני לא רוצה לדון בזה בכלל אתה רוצה לדון בזה אז דרך הערכאות ודרך עורכי דין...". ועוד: "אני אמרתי לך אני לא עושה בתי מרקחת נקודה. עכשיו תטפל בזה איך שאתה מוצא לנכון. לא איתי. איתי אל תדבר על זה יותר כי אין לי ענין בזה יותר".

קודם להתפטרותה, ניהלה התובעת, החל מיום 3.3.02 באמצעות בא כוחה, התכתבות עם הנתבעת (נספחים ד' 1 עד 7 לתצהיר מרגלית). בשלב ראשון טענה התובעת טענות שונות באשר להרעה מוחשית בתנאי עבודתה כשרוב טענות אלו, אינן קשורות לדרישת הנתבעת כי התובעת תבקר בבתי מרקחת. טענות אלו לא בא זכרם בתביעה שבפניי. לאחר שנתקבלה תשובה מפורטת של הנתבעת, ציינה התובעת במכתבים נוספים, כי אין בכוונתה להמשיך ולבקר בבתי מרקחת בשל היותה בעלת תואר שני ונסיון רב בהחדרה ושיווק של מוצרי רפואה עתירי ידע. הנתבעת השיבה פעם אחר פעם, כי תפקיד זה הינו חלק אינטגרלי מהגדרת תפקידה ובפועל היא אף ביצעה משימות כאלו בעבר. הנתבעת ציינה במכתביה, כי היא מבקשת להמשיך את העסקתה של התובעת באופן תקין.

בחקירתה הנגדית העידה התובעת, כי אכן ביצעה מטלות מסוג זה בעבר אם כי הוסיפה ואמרה, כי הדבר היה חודש אחד בלבד עם תחילת עבודתה וחודש נוסף לקראת סיומה. התובעת הודתה, כי ביקרה במסגרת תפקידה בבתי מרקחת לצורך שיווק המשחה וכן שיווקה לרשת שילב משחה לילדים, היתה בטיפות חלב ואף בסופר סל ברקול בבני ברק. לטענת מר מרגלית, שימשה התובעת ועבדה בפועל כמקדמת מכירות בין השאר למשחה קוסמטית לתינוקות בטיפות חלב ובבתי מרקחת וכן, ברשת שילב כשהיא עובדת ישירות מול מוכרות ומנהלות חנויות.

4. הסכם העסקה שנחתם בין הצדדים קבע במפורש, כי התובעת תעבוד בתפקיד תועמלנית ומקדמת מכירות למוצרי הנתבעת. התובעת אף ביצעה תפקיד זה, ולדידי אין כל משמעות לשאלה אם בפועל עשתה תפקיד זה רק בחלק מתקופת עבודתה או בכל התקופה. בסירובה – החוזר ונשנה – של התובעת לבצע מטלה זו שהינה חלק בלתי נפרד מתפקידה, יש משום הפרה בוטה של תנאי יסודי ובסיסי בחוזה העסקה. התובעת לא היתה רשאית להחליט על דעת עצמה, כי היא מבצעת רק חלק מתפקידה הנראה לה מתאים להשכלתה ולכישוריה. למעלה מן הצורך אציין, כי התובעת לא הוכיחה ולא שכנעה כי ביקור בבתי מרקחת לצורך שיווק המשחה, יש בו משום פחיתות כבוד או פגיעה כלשהי במעמדה.

חובתו הראשונית של העובד מכח הסכם עבודה הינה, לעבוד בתפקיד עליו סיכמו הצדדים. משמסרב צד לבצע את התפקיד שקיבל על עצמו במסגרת הסכם העבודה, הרי שהוא מפר הפרה יסודית את הסכם העבודה. בדב"ע לה/ 2-6 גבראל צלאל נ' אורט ישראל פד"ע ז' 100 בעמ' 112, בדונו בנושא אחר, פסק בית הדין הארצי לעבודה כי:

"משהתייצב העובד לעבודה שלא הוצעה לו – לא התייצב לעבודה כלל, ועל כל פנים לא התייצב לעבודה התייצבות המזכה עובד לשכר. משנאמר שעובד המוכן לעשות עבודתו זכאי לשכר, אף אם לא ניתן לו לעבוד – הכוונה להיותו מוכן לעשות בעבודה שבה עשה תמול שלשום ומצפים שיעשה בה גם ביום בעדו הוא תובע את השכר; אין הכוונה לעבודה שהוא טוען כי היא עבודתו הרגילה, והמעביד טוען אחרת".

אף שדברים אלו נאמרו בשאלת זכאות של עובד לשכר עבודה, יפים הם גם לענייננו. בדב"ע נד/ 289-02 המוסד לביטוח לאומי נ' גאנס פד"ע כח' 117 אומר בית הדין הארצי מפי כב' השופטת פורת:

"לא תמיד אקט פיטורים פורמלי הוא חזות הכל, ויכולה התפטרות למעשה, לעטות איצטלא של פיטורים. כך, למשל אם מבקש עובד לשנות באורח משמעותי את תנאי עבודתו והשינוי אינו עונה על צרכי העבודה, הרי במקרים או בנסיבות מסויימים "מתמרן" העובד את "פיטוריו" ומאלץ את המעביד לפטרו. סיטואציה משפטית זו, משמעה כי העובד (ולא המעביד) שם קץ לחוזה העבודה המקורי והוא מציע מעתה למעביד חוזה עבודה חדש, שתנאיו שונים מתנאי קודמו. או אז "פיטורים" כביכול, על פי סיטואציה זו משמעם סירוב של המעביד לתנאי החוזה החדש".

בסירובה החוזר ונשנה של התובעת לבצע מטלה המצוייה במסגרת תפקידה, לאחר שביצעה מטלה זו בעבר, שמה התובעת קץ לחוזה העבודה כך שיש לראות בתובעת כמי שהתפטרה מעבודתה וזאת על אף מכתב הפיטורים הפורמלי. דרך התנהלותה של התובעת עובר לסיום העבודה, מלמד כי התובעת היתה מודעת היטב לתוצאות התנהגותה ובמעשיה הביאה לכך שלנתבעת לא נותרה כל ברירה אלא להודיע לה על הפסקת עבודתה. הנתבעת לא היתה חייבת להסכים לשינוי חד צדדי בחוזה העבודה כך שהפעולה היחידה שיכלה לעשות היתה הודעה לתובעת על הפסקת עבודתה. משהוכח שהנתבעת רצתה בהמשך עבודתה של התובעת והתובעת היתה זו שלמעשה גרמה לפיטוריה, אין היא זכאית לפיצויי פיטורים או לתמורת הודעה מוקדמת (דב"ע נו/3-19 בנימין דבוש נ' תכשיטי טוביאס, לא פורסם סעיף 6 לפסק הדין).

יתר על כן. אף אם לא תתקבל הגישה, כי מדובר בהתפטרות, הרי שיש בהתנהגותה של התובעת משום הפרת משמעת חמורה. על פי סעיף 17 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג - 1963, רשאי בית הדין לקבוע שפיטוריו של עובד היו בנסיבות המצדיקות פיטורים ללא פיצויים או בפיצויים חלקיים. הפרת הסכם יכול ותחשב להפרת משמעת (דב"ע לה/ 3-32 נאמנות התאטרון הקאמרי נ' אלקלעי פד"ע ו' 217). סירוב חוזר ונשנה לבצע מטלה בניגוד להוראות המעביד יש לראות בה הפרת משמעת חמורה (דב"ע ל/ 3-10 כהן פנחס נ' ורמוס אברהם פד"ע א' 100). נמצא איפוא, כי גם אם אין מדובר בהתפטרות, אין התובעת זכאית בנסיבות אלו לא לפיצויי פיטורים ולא לתמורת הודעה מוקדמת.

5. נוכח האמור לעיל, נדחית התביעה על כל עילותיה.

התובעת תשא בהוצאות הנתבעת ובשכ"ט עו"ד בסכום כולל של 4,000 ₪ בצרוף מע"מ אשר ישולמו תוך 30 יום מיום קבלת פסק הדין.

ניתן היום י' בסיון, תשס"ג (10 ביוני 2003) בהעדר הצדדים.

ש.טננבוים, שופט

את/

נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח